

15de zondag door het jaar

Mac 5, 7-13

“God heeft in zijn liefde de mensen voorbestemd zijn kinderen te worden door Jezus Christus, door zijn wijsheid en inzicht, door zijn genade, en vooral: door zijn vergiffenis”. In deze zin uit de Efese-brief wordt de hele kosmos onder één Hoofd gebracht, Jezus Christus, die de mens-geworden Liefde van God is.

Hoe gemakkelijk, beste mensen, kunnen deze op zich mooie woorden verkeerd worden verstaan, en zijn ze verkeerd verstaan. Al te vaak zijn deze woorden (en tal van andere woorden uit de bijbel, waaronder het evangelie van vandaag) opgevat als een bevestiging dat mensen alleen kinderen van God zijn, wanneer ze zich tot het christelijk geloof bekennen. Zij die dat niet doen vallen er buiten. En al te vaak zijn daardoor juist Jezus' wijsheid en inzicht en vooral: zijn liefde, op een zijspoor terecht gekomen. De christelijke zending is daardoor bij veel mensen in een verdacht daglicht komen te staan. En dat is jammer, want het kan ook anders.

We hoorden zojuist twee zendingsverhalen: Amos in de eerste lezing en de twaalf in het evangelie.

Amos is door God naar het Noordrijk Israël gezonden (in elk geval, zo beleeft hij het) om te profeteren. Daarbij komt hij in botsing met Amasja, de priester van Betel. Hier botsen twee denkwerelden op elkaar, en dat was niet voor het eerst en zou ook niet voor de laatste keer zijn. Amasja vertegenwoordigt het gevestigde religieuze instituut en waakt ervoor dat alle regels en de rituelen nauwgezet worden nageleefd. De regels en rituelen lijken bij hem doel op zichzelf te zijn geworden.

Amos wijst die regels en rituelen als zodanig niet af. Maar in zijn denkwereld zijn ze geen doel op zich, maar slechts een middel om tot een dieper contact met God te komen en om de mensen ervan te doordringen dat een eerlijk zoeken naar God zich altijd vertaalt in een leven van oprechtheid en gerechtigheid naar mensen toe. En daar ontbreekt het naar zijn mening aan in het toenmalige Israël. Hij voelt zich gezonden om hiervan te getuigen, en dat wordt hem door de gevestigde orde niet in dank afgenomen.

Jezus zendt de twaalf uit om de mensen te prediken dat ze zich moeten bekeren. Ze hoeven zich niet tot een bepaald geloof te bekeren, want geloven deed iedereen in die tijd al. Waartoe dan wél bekeren? Laten we eens kijken naar wat er staat. Ze worden twee aan twee uitgezonden. Dat heeft een dubbele betekenis: met zijn tweeën sta je sterker dan alleen en kun je elkaar ondersteunen; maar met zijn tweeën kun je elkaar ook corrigeren, want niemand heeft alléén de wijsheid in

pacht. Zo houdt de verkondiging haar dynamiek en kunnen de zendingen dus ook van elkaar leren.

Jezus geeft hen de macht over 'onreine geesten', dat wil zeggen: hun verkondiging moet mensen bevrijden van demonen die hen gevangen houden: de geldzucht, de drang naar macht; het onmiddellijk willen bevredigen van alle lusten en verlangens enzovoort. Het is duidelijk dat dit van alle tijden is.

Daarom: geen geld meenemen, geen reiszak en zelfs geen voedsel. In letterlijk zin is dat in onze samenleving natuurlijk niet vol te houden, maar ik vermoed dat Jezus erop wil wijzen dat als al deze materiële zaken ons geheel in hun greep hebben, ze ons afhouden van waar het werkelijk in het leven om gaat.

Geen dubbele kleding. Dat is met het weer van vandaag nog wel vol te houden, maar over een half jaar zeker niet. Althans niet in ons klimaat. Of het klimaat zou wel héél erg moeten opwarmen. Maar dit advies van Jezus zouden sommige bedienaren van de kerk zich minstens in die zin kunnen aantrekken, dat hun waardigheid niet gelegen is in hun uiterlijk en hun liturgische kleding, maar in hun pastorale houding naar mensen toe!

Jezus zei verder: als je een huis binnengaat blijf daar dan tot je weer afreist. Met andere woorden: houdt mensen niet vast, ook niet als ze je goed gezind zijn; als je woorden goed zijn aangekomen, kunnen ze heel goed zelf hun levensweg vervolgen; pastoraal mag er niet op gericht zijn om mensen blijvend aan je te binden, maar juist om mensen in staat te stellen zelf hun weg te vinden, met Gods hulp.

En als mensen niet willen luisteren en op de verkeerde manier hun eigen weg willen gaan, láát ze: ze komen zichzelf nog wel tegen. In zaken van geloof is dwang niet alleen ongewenst, maar ook onmogelijk.

De zending van Amos is de onze; de zending van de twaalf is de onze. Het is onze taak mensen nabij te zijn, niet om ze te overtuigen van een bepaalde geloofsleer, maar om ze ervan te doordringen dat Gods liefde voor hen allen bestemd is; dat mensen zijn voorbestemd om lief te hebben, wie dan ook en van welk geloof dan ook. Want allemaal zijn we, aldus Jezus, bestemd om kinderen van God te zijn. Amen.

Jan van de Laar, pastor